

PIRKANMAAN MAAKUNNAN
YHTEISTYÖASIAKIRJA VUODELLE 2009 JA
ARVIO VUODEN 2010 RAHOITUSTARPEISTA

Euroopan unionin
alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite

SISÄLLYS

1. Länsi-Suomen toimenpideohjelma	3
2. Yhteistyöasiakirjan tarkoitus ja sisältö	4
3. Rahoituksen maakunnalliset painotukset	4
4. Toteutuksen vaikuttavuuden varmistaminen	7
5. Pirkanmaan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman hankeaihiot vuodelle 2009	8
6. Allekirjoitukset	9

Liitteet

1. Rahoitustaulukot
2. EAKR-hankkeiden valintaperusteet
3. ESR-hankkeiden valintaperusteet

1. Länsi-Suomen toimenpideohjelma

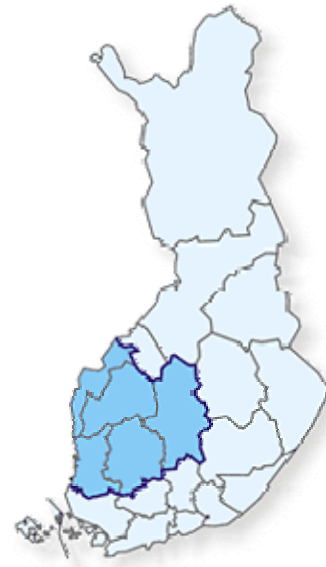
Pirkanmaalla toteutetaan Euroopan unionin rakennerahastojen alueellinen kilpailukyky ja työllisyys - tavoitteen mukaista toimenpideohjelmaa vuosina 2007–2013. Ohjelmalla toteutetaan EU:n vuosien 2007–2013 strategisten kasvua ja työllisyyttä edistävien suuntaviivojen mukaista koheesiopolitiikkaa. Hyväksytyjen suuntaviivojen mukaisesti alue- ja rakennepoliitikassa tulee voimavaroja kohdistaa seuraavasti: Tehdään jäsenvaltioista, alueista ja kaupungeista entistä houkuttelevampia parantamalla saavutettavuutta, varmistamalla palvelujen riittävä laatu ja määrä sekä suojelemalla niiden ympäristöä. Edistetään innovointia, yrittäjyyttä ja tietoon perustuvan talouden kasvua tutkimus- ja innovointivalmiuksien, kuten uusien tieto- ja viestintätekniikoiden, avulla. Luodaan uusia ja parempia työpaikkoja houkuttelemalla yhä useampia työelämään tai yrittäjyyteen, parantamalla työntekijöiden ja yritysten sopeutumiskykyä sekä lisäämällä inhimilliseen pääomaan tehtäviä investointeja.

Nämä koheesiopolitiikan suuntaviivat ja uudistettu Lissabonin strategia yhdessä Suomen kansallisen Lissabonin strategian toimenpideohjelman ja kansallisen rakennerahastostrategian kanssa muodostavat sen yleisen viitekehyksen, jossa Länsi-Suomen alueellisen kehittämistyön painotukset nähdään.

Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta osarahoitettavien toimenpiteiden ohjelma-alue koostuu Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan, Pohjanmaan ja Satakunnan maakunnista. Länsi-Suomen ohjelma-alueen viidessä maakunnassa on vuonna 2008 25 seutukuntaa ja 123 kuntaa. Toteutuneiden kuntaliitosten myötä vuoden 2009 alussa kuntien määrä on 105. Koko alueen pinta-ala on 65 000 neliökilometriä eli se on noin kaksi kertaa Belgian kokoinen.

Kartta 1.
Länsi-Suomen ohjelma-alueen maakunnat ja seutukunnat ohjelmakauden alussa

Kartta 2.
Länsi-Suomen ohjelma-alue

Länsi-Suomi toimii monessa suhteessa välittäjänä koko maan toiminnoille. Alueen maakunnat muodostuvat vahvojen kaupunkikeskusten ympärille. Kaupunkiseutujen vahvuuksina ovat ennen kaikkea perus- ja jalostusteollisuus, yrittäjäperinne ja hyvät yhteysverkot. Osassa kaupunkiseutuja korostuu myös kansainvälisesti merkittävä teknologiaosaaminen. Toisaalta Länsi-Suomella on merkittävä asema Suomen maataloustuotannossa. Pohjanlahden rannikkoseutu on koko Suomelle tärkeä etenkin meriyhteyksien kannalta.

Ohjelma-alueen seutukunnista on kansallisessa päätöksenteossa määritelty haasteellisimmiksi alueiksi muut paitsi Tampereen, Vaasan, Pietarsaaren ja Seinäjoen seutukunnat. Erityisen haasteellinen on Saarijärvi - Viitasaaren seutukunta, jonka tukitaso Kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen ohjelmassa on kansallisesti määritelty Pohjois-Suomen rahoitustasoa vastaavaksi. Tampereen ja Vaasan seutukunnat ovat haasteellisimpien alueiden ulkopuolisia suurina kaupunkiseutuina kehitettäviä alueita.

2. Yhteistyöasiakirjan tarkoitus ja sisältö

Maakunnan yhteistyöasiakirjan laatimisesta säädetään rakennerahastolaissa ja asetuksessa. Laissa todetaan yhteistyöasiakirjan tehtävänä olevan EU:n rakennerahasto-ohjelman rahoitukseen osallistuvien rahoitusosuuksien yhteensovittaminen ja kohdentaminen varainhoitovuodeksi. Yhteistyöasiakirjan hyväksyy maakunnan yhteistyöryhmä. Asetuksen mukaan Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman ja Euroopan sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman alueellisen osion osalta maakunnan yhteistyöasiakirjaan tulee seuraavan varainhoitovuoden talousarvioehdotusta koskevia neuvotteluja varten sisältyä ainakin: 1) arvio ohjelman rakennerahastovarojen ja vastaavan valtion rahoitusosuuden tarpeista sekä kuntarahoituksesta ja muun julkisen rahoituksen osuuksista toimintalinjoittain ja hallinnonaloittain (liite 1), 2) arvio toimenpideohjelman rakennerahastovarojen ja vastaavan valtion rahoituksen jakaumasta hallinnonaloittain (liite 1), 3) arviot 2 kohdassa tarkoitettujen varojen kunkin hallinnonalan keskeisistä tavoitteista, 4) arvio ohjelmareservin tarpeesta maakunnassa (liite 1), 5) tieto rakennerahasto-ohjelman painotuksista sekä 6) tieto hankkeiden valintakriteerien alueellisesta soveltamisesta.

3. Rahoituksen maakunnalliset painotukset

Rahoituksen maakunnalliset painotukset vuonna 2009 ja arvio eri viranomaisten keskeisistä tavoitteista perustuen rahoituksen kohdentumiseen eri toimintalinjoihin:

EAKR –toimenpideohjelma

Toimintalinja 1

Yritystoiminnan edistäminen

(Toimintalinjan tavoitteita rahoittajana toteuttaa Pirkanmaan TE-keskus.)

- Yritysten innovaatiot, uudet tuotteet ja teknologioihin liittyvät kehittämistoimet erityisesti huomioiden palveluyritysten erityistarpeet.
- Verkostoissa ja klustereissa toimivien yritysten toimintamahdollisuuksien edistäminen sekä alihankkija- ja järjestelmätoimittajaverkostojen rakentaminen.
- Pk-yritysten kannustaminen eri rahoitusmuotojen hyödyntämiseen.
- Pk-yritysten edellytysten parantaminen hyödyntää julkista yrityspalvelua ja liiketoimintaosaamisen vahvistaminen.

- Yritystoiminnan perustamista, kehittämistä ja kansainvälistä kasvua koskeva kehittäminen.
- Pk-yritysten kansainvälistymisen kehittäminen.
- Uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen.
- Koko maakunnan kattava matkailuyritysten tuotteistuksen, markkinointiyhteistyön ja oheispalvelutoimintojen kehittäminen.

Toimintalinja 2

Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen
(Toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan TE-keskus, Pirkanmaan liitto ja Länsi-Suomen lääninhallitus.)

- Markkinalähtöisen tuotekehitystoiminnan ja soveltavan tutkimuksen edistäminen.
- Teknologian siirron ja uusien ideoiden hyödyntämisen edistäminen sekä tuote- ja tuotantoteknologian kehittäminen.
- Elinkeinoelämän kehittäjäorganisaatioiden toiminnallinen uudistaminen.
- Ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen oppimisympäristöjen kehittäminen.
- Julkisen sektorin ja julkisten työorganisaatioiden innovaatiotoiminnan ja hyvinvointipalvelujen tuotantotapojen ja kokeilutoiminnan kehittäminen.
- Yliopistojen ja korkeakoulujen yritysälähtöisten tutkimus- ja kehittämisspalvelujen edistäminen.

Toimintalinja 3

Alueiden saavutettavuuden sekä toimintaympäristön parantaminen

(Toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan ympäristökeskus, Länsi-Suomen lääninhallitus ja Hämeen tiepiiri.)

- Yhdyskuntatekniikan uudenlaiset ratkaisut.
- Hyvinvointipalvelujen kehittämiseen liittyvät kokeiluhankkeet.
- Saastuneiden maa-alueiden kunnostushankkeet.
- Elinkeinoelämän kehitystä sekä työllisyyttä ja maakunnan vetovoimaa lisäävät kulttuurin ja ympäristön kehittämishankkeet.

Toimintalinja 4

Suurten kaupunkiseutujen kehittäminen

(Toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan TE-keskus, Länsi-Suomen lääninhallitus, Pirkanmaan liitto ja Pirkanmaan ympäristökeskus.)

- Liiketoimintaosaamisen kehittäminen ja yritysten toimintaympäristöjen vahvistaminen painopistealoilla.
- Teknologian mahdollistamien uusien palveluinnovaatioiden synnyn edistäminen.
- Painopistealojen ennakoititiedon hyödyntäminen.
- Monikulttuurisuuden edistäminen, maahanmuuttajien integrointi osaksi yhteiskuntaa, maahanmuuttajien tietoyhteiskuntavalmiuksien kehittäminen.
- Nuorten elinolojen parantaminen, syrjäytymisen ehkäisy ja yhteisöllisyyden lisääminen.

Länsi-Suomen alueella rahoitetaan myös erityisteemoja, joihin kohdennetaan 28 % Länsi-Suomen EAKR-ohjelman rahoituksesta. Länsi-Suomen suuralueen yhteiset teemat ovat:

- Kärkiklustereiden kehittäminen (energiateknologiat, älykkäät koneet ja laitteet, meriklusteri, nano- ja mikrojärjestelmät sekä tulevaisuuden materiaalit, elintarvikekehitys, jokapaikan tietotekniikka, tulevaisuuden asuminen ja rakentaminen)
- Innovaatio- ja oppimisympäristöt

- Kansainvälisen vetovoimaisuuden lisääminen
- Hyvinvointipalvelujen innovatiivinen kehittäminen

Teemahankkeet voivat olla seutukunnallisia, maakunnallisia tai yhteisiä Pirkanmaan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Satakunnan kanssa.

Rahoitettavia EAKR-toimenpiteitä valittaessa kiinnitetään huomiota niiden vaikutuksiin: 1) hankkeiden ohjelmaan sopivuutta arvioiden, 2) hankkeiden aluekehitysvaikutuksiin liittyen, 3) toimintalinjakohtaisesti. Hankkeiden valinnassa sovelletaan Länsi-Suomen EAKR-ohjelman 2007–2013 seurantakomitean hyväksymiä valintaperusteita (liite 2). Lisäksi kullakin rahoittajalla voi olla omia hallinnonalakohtaisia tarkennuksia ja linjauksia, jotka eivät kuitenkaan voi olla ristiriidassa ohjelmatason valintaa ohjaavien kriteereiden kanssa.

ESR-toimenpideohjelma, Länsi-Suomen suuralue

Toimintalinja 1

Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen (Toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan TE-keskus ja Länsi-Suomen lääninhallitus.)

- Työorganisaatioiden kilpailukyvyyn ja työllistämisedellytysten kehittäminen.
- Sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen työelämässä.
- Yrityskannan kasvun ja uusiutumisen edistäminen.

Toimintalinja 2

Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy

(Toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan TE-keskus ja Länsi-Suomen lääninhallitus.)

- Työmarkkinoiden kehittäminen.
- Uudenlaisten yhteistyömallien, palvelujen ja työllisyyskumppanuuksien hyödyntäminen.
- Nuorten työllistyvyyden edistäminen, koulutukseen sijoittumisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy sekä koulutuksen nivelvaiheiden toimivuuden kehittäminen.

Toimintalinja 3

Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen

(Toimintalinjan tavoitteita rahoittajina toteuttavat Pirkanmaan TE-keskus ja Länsi-Suomen lääninhallitus.)

- Ennakointi ja ennakointitiedon hyödyntäminen.
- Aikuiskoulutuksen alueellinen kehittäminen.
- Rakennemuutokseen vastaamisen toimintamallin kehittäminen.
- Innovaatioympäristöjen ja innovaatiopalvelujen kehittäminen.

Toimintalinja 4

Jäsenvaltioiden ja alueiden yhteistyö ESR -toiminnassa

(Toimintalinjan tavoitteita rahoittajana toteuttaa Pirkanmaan TE-keskus.)

- Työperusteisen maahanmuuton edistäminen.

- Uusien toimintamallien ja hyvien käytäntöjen etsiminen muista jäsenmaista sekä juurruttaminen Suomeen.

Rahoitettavia ESR -toimenpiteitä valittaessa kiinnitetään huomiota niiden vaikutuksiin: 1) hankkeiden ohjelmaan sopivuutta arvioiden, 2) hankkeiden aluekehitysvaikutuksiin liittyen, 3) toimintalinjakohtaisesti. Hankkeiden arvioinnissa käytetään Manner-Suomen ESR-ohjelman 2007–2013 seurantakomitean hyväksymiä valintaperusteita (liite 3).

Hankerahoituksen liiallisen pirstoutumisen eri rahoittajille estämiseksi ja maakunnan kehittämisen kannalta vaikuttavampien hankekokonaisuuksien rahoituksen turvaamiseksi ei maakunnan liitolle ole tarkoituksenmukaista osoittaa ESR-rahoitusta vuosina 2009 ja 2010.

4. Toteutuksen vaikuttavuuden varmistaminen

Rahoituksen tehokkaan käytön ja vaikuttavuuden varmistamiseksi Länsi-Suomen toimenpideohjelman 2007–2013 käytännön hankekäsittelyn yhteydessä arvioidaan Pirkanmaalla mm. EAKR- ja ESR -toimenpideohjelman sekä maaseudun kehittämissuunnitelman hankkeiden täydentävyyttä suhteessa toisiinsa ja maakuntaohjelmaan. Ohjelmien toimenpiteiden yhteensovittamisen varmistamiseksi eri ohjelmien toteuttamisesta raportoidaan maakunnan yhteistyöryhmälle.

Hankkeiden laadullista tasoa parannetaan kohdentamalla määräaikaan sidottuja hakuja maakuntaohjelman painotusten mukaisesti. Elinkeinoelämän kilpailukyyn ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi Pirkanmaalla rahoitettavien hankkeiden tehtävänä on tukea yleistä tuottavuuden kohottamista maakunnassa.

Pirkanmaalla yksittäisten hankkeiden valmistelu tapahtuu rahoittajaviranomaisten toimesta, jonka jälkeen käsittely ja yhteensovittaminen jatkuvat hanketyöryhmässä. Käsittelyn yhteydessä arvioidaan myös hankkeiden ympäristö- ja tasa-arvovaikutukset. Hanketyöryhmässä käydään EAKR -hankkeiden (pois lukien yritysten investointi- ja kehittämistukihankkeet) lisäksi läpi kaikki ESR- sekä maaseutuohjelman hankkeet. Hanketyöryhmän käsittelyn jälkeen maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö (pois lukien yritysten investointi- ja kehittämistukihankkeet) joko puoltaa tai ei puolla hankkeita rahoitettavaksi kilpailukyky- ja työllisyystavoite ohjelmasta. Sihteeristö päättää myös MYR:n käsittelyyn menevistä hankkeista, ja työjärjestyksen mukaan MYR antaa lausunnon mm. monirahastoisten hankkeiden osalta sekä hankkeiden osalta, joiden EU:n ja valtion rahoitusosuus ylittää 250.000,00 €

Pirkanmaalla ympäristövaikutusten arvioinnin prosessi järjestetään siten, että aluksi hankkeiden hakijat tekevät itse arvion hankkeen ympäristö- ja tasa-arvovaikutuksista hankehakemuksen valmistelun yhteydessä. Toisessa vaiheessa rahoittajaviranomaisten hankevalmistelijat tekevät hakijan tietojen perusteella, omaa asiantuntemustaan hyödyntäen ja muuta informaatiota hyväksi käyttäen oman arvionsa hankkeen vaikutuksista. Ympäristövaikutukset ja kestävä kehityksen vaikutusten arviot ovat kriteereinä mukana hanketyöryhmässä, sihteeristössä ja MYR:ssä valittaessa rahoitettavia hankkeita. Eri toimielimissä on useiden viranomaisten mm. ympäristökeskuksen alan asiantuntemus käytettävissä hankepäätöksiä tehtäessä.

Ohjelman määräaikaisraportoinnista, seurantatiedoista, maakunnan yhteistyöryhmän toiminnan käytännön järjestelyistä ja sen kuluista vastaa Pirkanmaan liitto hallinnointiprojektin avulla. Näistä tehtävistä aiheutuneet kulut katetaan teknisellä tuella, josta osoitetaan vuosittain ohjelman hallinnointiprojektille riittävät varat ohjelman hallinnointiin, yleiskoordinaatioon, seurantaan ja tiedottamiseen.

5. Pirkanmaan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman hankeaihiot vuodelle 2009

Alueiden kehittämislain ja rakennerahastolain tavoitteena on yhtenäistää maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman ja maakunnan yhteistyöasiakirjan valmistelua ja toteutusta. Tavoitteena on, että Kilpailukyky- ja työllisyystavoite ohjelmaan sopivien ja toteuttamissuunnitelmassa mainittujen hankkeiden rahoitukselle luodaan käytännön edellytykset suuntaamalla EAKR -ohjelman sekä alueellisen ESR -ohjelman rahoitusta sopiville rahoittajaviranomaisille. Yhteistyöryhmä edesauttaa hankkeiden rahoitusta käytännössä myös toteuttamalla muiden ohjelmien esim. alueellisen maaseutuohjelman yhteensovitystyötä.

Toteuttamissuunnitelman mukaisia maakunnan EAKR- ja ESR -rahoitukseen joko kokonaan tai osittain soveltuvia teemoja ja kärkihankkeita ovat:

Pirkanmaan innovaatiostrategian toteuttamiseen liittyvät hankkeet
Yliopistojen toimintaedellytysten kehittämiseen liittyvät hankkeet
Uuden teknologian soveltamista työelämässä tukevat hankkeet
Työelämäosaamisen ja työyhteisöjen kehittäminen ja verkottamisen edistäminen
Toisen asteen koulutuksen vetovoimaisuutta ja arvostusta edistävät hankkeet / avoimen oppimisympäristön ohjelman toteutus
Työperäinen maahanmuutto

Toteuttamissuunnitelmassa seutukuntien EAKR ja ESR -rahoitukseen joko kokonaan tai osittain soveltuvia kärkihankkeita ovat:

Etelä-Pirkanmaa

- Yrittäjäyyskoulutuksen levittäminen ja syventäminen
- Pk-yritysten innovaatio toiminnan tehostaminen
- Väliäyömarkkinoiden toimivuuden edistäminen
- Työhyvinvoinnin edistäminen
- Osaavan työvoiman turvaaminen
- Valkeakoski Campuksen kehittämishankkeet

Kaakkois-Pirkanmaa

- Yrityspalvelujen kehittäminen
- Sappeen matkailualueen kehittäminen

Lounais-Pirkanmaa

- Luonnonkuitukomposiittien kehittäminen
- Teollisuuden oppimisympäristöjen kehittäminen
- Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä
- Hyvinvointipalvelujen public-private -yhteistyön kehittäminen

Luoteis-Pirkanmaa

- Käsi- ja taideteollisuusalan osaamisen kehittäminen (esim. Hand made design)
- Metallialan yritystoiminnan ja koulutuksen kehittäminen
- Hyvinvointipalvelujen public-private -yhteistyön kehittäminen

Tampereen seutukunta

- Tampereen seudun uuden teknologian resursointihankkeet (mm. ROVir-Centre, Laser Competence Centre)

- Bioteknologia-alan hankkeet (BioneXt, Regea)
- Luova Tampere
- Hyvinvointipalveluliiketoiminnan kehittäminen

Ylä-Pirkanmaa

- Seudullisen elinkeinotoiminnan, kasvualojen ja palveluyrittäjyyden kehittäminen (mm. metalli-, muovi-, puu-, bioenergia, IT, viestintä ja KIBS)
- Yrityspalvelut
- Kulttuurin ja matkailun kehittäminen (mm. seudullinen matkailun kehittäminen, Taidekaupunki Mänttä-Vilppula, Pohjoisen Pirkanmaan reitistöt)

Valtioneuvosto on nimennyt Pirkanmaalta äkilliseksi rakennemuutosalueeksi Etelä-Pirkanmaan seutukunnan. UPM-Kymmene ilmoitti syyskuussa 2008 suunnittelevansa Valkeakosken Tervasaaren sellutehtaan sulkemista vuoden 2008 loppuun mennessä, mikä koskisi noin 150:tä henkeä. Mahdollinen sellutehtaan sulkeminen vaikuttaa Tervasaaren toiminnan uudelleenorganisointiin, ja mahdolliset irtisanomiset eivät koske vain sellutehdasta. Valtioneuvosto päätti 11.9.2008 Etelä-Pirkanmaan seutukunnan määräajan jatkamisesta äkillisenä rakennemuutosalueena vuoden 2009 loppuun saakka. Alueen haasteellisen tilanteen näkökulmasta rakennemuutosaluerahoitus tulisi turvata vuoden 2010 loppuun saakka.

6. Allekirjoitukset

Vuonna 2009 EAKR- tai ESR -toimenpideohjelmien rahoitusta saavat rahoittajaviranomaiset sitoutuvat noudattamaan osaltaan tässä yhteistyöasiakirjassa määritellyjä painotuksia, osarahoitussuhteita ja kehyksiä sekä muun muassa huolehtimaan rahoittamissaan hankkeissa rahoitustaulukoissa osoitettujen kuntarahoitusosuuksien kerryttämisestä.

Pirkanmaan liitto

Pirkanmaan TE-keskus

Länsi-Suomen lääninhallitus

Pirkanmaan ympäristökeskus

Hämeen tiepiiri

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

TAULUKKOPOHJA

Miljoonaa euroa

VUOSI: 2010
OHJELMA: Alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite, EAKR
MAAKUNTA: Pirkanmaa

Pirkanmaan
esitys

HALLINNONALA	KTM	SM	OPM	YM	LVM	Ohjelma- reservi	Yhteensä
TOIMINTALINJA							
TL 1 YHT	9,387	0,000	0,000	0,000	0,000	0,486	9,873
Perusrahoitus	1,931					0,080	2,011
EAKR	0,766					0,032	0,798
VALTIO	1,165					0,024	1,189
Kuntarahoitus	0,000					0,024	0,024
Yksityinen	3,222					0,134	3,356
Teemat	1,530					0,159	1,689
EAKR	0,607	0,000	0,000	0,000	0,000	0,063	0,670
VALTIO	0,736					0,096	0,832
Kuntarahoitus	0,187					0,000	0,187
Yksityinen	2,704					0,113	2,817
TL 2 YHT	1,348	1,605	2,679	0,000	0,000	0,235	5,867
Perusrahoitus	0,699	0,668	1,350			0,113	2,830
EAKR	0,277	0,265	0,536	0,000	0,000	0,045	1,123
VALTIO	0,343	0,203	0,433			0,034	1,013
Kuntarahoitus	0,078	0,200	0,381			0,034	0,693
Yksityinen	0,200	0,100	0,169			0,020	0,489
Teemat	0,340	0,696	1,050			0,087	2,173
EAKR	0,135	0,276	0,416	0,000	0,000	0,034	0,861
VALTIO	0,205	0,212	0,330			0,027	0,774
Kuntarahoitus		0,208	0,304			0,026	0,538
Yksityinen	0,110	0,141	0,110			0,015	0,376
TL 3 YHT	0,000	0,498	0,869	0,457	0,627	0,102	2,553
Perusrahoitus			0,180	0,355	0,627	0,048	1,210
EAKR		0,000	0,071	0,141	0,249	0,019	0,480
VALTIO			0,063	0,114	0,238	0,014	0,429
Kuntarahoitus			0,046	0,100	0,140	0,015	0,301
Yksityinen			0,100	0,102		0,008	0,210
Teemat		0,426	0,501			0,039	0,966
EAKR		0,169	0,199	0,000	0,000	0,015	0,383
VALTIO		0,129	0,168			0,012	0,309
Kuntarahoitus		0,128	0,134			0,012	0,274
Yksityinen		0,072	0,088			0,007	0,167
TL 4 YHT	0,529	1,384	1,383	0,250	0,000	0,148	3,694
	0,279	0,696	0,696	0,120		0,075	1,866
EAKR	0,111	0,276	0,276	0,048	0,000	0,030	0,741
VALTIO	0,128	0,211	0,211	0,038		0,030	0,618
Kuntarahoitus	0,040	0,209	0,209	0,034		0,015	0,507
Yksityinen	0,250	0,688	0,687	0,130		0,073	1,828
TL:t YHTEENSÄ	11,264	3,487	4,931	0,707	0,627	0,971	21,987
EAKR	1,896	0,986	1,498	0,189	0,249	0,238	5,056
VALTIO	2,577	0,755	1,205	0,152	0,238	0,237	5,164
Kuntarahoitus	0,305	0,745	1,074	0,134	0,140	0,126	2,524
Yksityinen	6,486	1,001	1,154	0,232	0,000	0,370	9,243
rahoitusosuus %	43,8	17,0	26,4	3,3	4,8	4,6	100,0
(EU+valtio %)							

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA

Pohja maakuntapohjaisen suunnitelman laatimiseksi vuodelle 2009

VUOSI: **2009**
 OHJELMA: **Länsi-Suomen suuralue**
 MAAKUNTA: **Pirkanmaa** **36,1 %** Miljoonaa euroa
 RAHASTO: **ESR**

HALLINNONALA	TE-KESKUS	MAA-KUNNAN LIITTO	LÄÄNINHALLITUS		Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
			Siv.os.	Sos.terv.os.		
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA KEHYKSESTÄ %	58,1 %	3,0 %	34,9 %	2,0 %	2,0 %	100,0 %
TL 1 YHT / 32 %	2,215	0,000	0,434	0,000	0,044	2,694
ESR	0,878		0,170		0,020	1,068
VALTIO	1,000		0,197		0,024	1,221
Kuntarahoitus	0,338		0,067			0,405
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 31 %	1,151	0,000	1,160	0,248	0,041	2,599
ESR	0,458		0,460	0,098	0,020	1,036
VALTIO	0,394		0,509	0,109	0,021	1,033
Kuntarahoitus	0,299		0,191	0,041		0,531
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 31 %	1,209	0,000	1,346	0,000	0,045	2,600
ESR	0,479		0,536		0,020	1,035
VALTIO	0,618		0,588		0,025	1,231
Kuntarahoitus	0,112		0,222			0,334
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 6 %	0,495	0,000	0,000	0,000	0,008	0,503
ESR	0,196				0,004	0,200
VALTIO	0,218				0,004	0,222
Kuntarahoitus	0,081					0,081
Muu julkinen						0,000
TL:t YHTEENSÄ	5,070	0,000	2,940	0,248	0,138	8,396
ESR	2,011	0,000	1,166	0,098	0,064	3,339
VALTIO	2,229	0,000	1,294	0,109	0,074	3,707
Kuntarahoitus	0,830	0,000	0,480	0,041		1,350
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000

SM rahoitus on lisätty TEM:n osuuteen TL 1:een

STM rahoitus on TL 2:ssa

Hallinnonalojen rahoitusosuudet perustuvat valtioneuvoston päätökseen 1.2.2007

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa	2,011	1,166	0,098	3,275
ESR %	61,0 %	36,0 %	3,0 %	100,0 %
Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta 2 % ESR-rahoitusta (M€)	0,000	0,000	0,000	0,000

Ohjelmareserviin jätettävä 2 %:n ESR-rahoituksen osuus tässä taulukossa on (M€) **0,067**

Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. Ei sisällä teknistä tukea.

Vähennetty varaus äkillisiin rakennemuutoksiin 3 %

S-V = Saarijärven-Viitasaaren seutukunta

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA

Pohja maakuntapohjaisen suunnitelman laatimiseksi vuodelle 2010

VUOSI: **2010**
 OHJELMA: **Länsi-Suomen suuralue**
 MAAKUNTA: **Pirkanmaa** **36,1 %** Miljoonaa euroa
 RAHASTO: **ESR**

HALLINNONALA	TE-KESKUS	MAA-KUNNAN LIITTO	LÄÄNINHALLITUS		Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
			Siv.os.	Sos.terv.os.		
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA KEHYKSESTÄ %	58,1 %	3,0 %	34,9 %	2,0 %	2,0 %	100,0 %
TL 1 YHT / 32 %	2,265	0,000	0,434	0,000	0,044	2,743
ESR	0,902		0,170		0,020	1,092
VALTIO	1,017		0,197		0,024	1,238
Kuntarahoitus	0,346		0,067			0,413
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 31 %	1,382	0,000	1,035	0,248	0,041	2,706
ESR	0,540		0,400	0,098	0,020	1,058
VALTIO	0,483		0,444	0,109	0,021	1,057
Kuntarahoitus	0,359		0,191	0,041		0,591
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 31 %	1,032	0,000	1,528	0,000	0,045	2,605
ESR	0,419		0,619		0,020	1,058
VALTIO	0,553		0,677		0,025	1,255
Kuntarahoitus	0,060		0,232			0,292
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 6 %	0,509	0,000	0,000	0,000	0,009	0,518
ESR	0,201				0,005	0,206
VALTIO	0,227				0,004	0,231
Kuntarahoitus	0,081					0,081
Muu julkinen						0,000
TL:t YHTEENSÄ	5,188	0,000	2,997	0,248	0,139	8,572
ESR	2,062	0,000	1,189	0,098	0,065	3,414
VALTIO	2,280	0,000	1,318	0,109	0,074	3,781
Kuntarahoitus	0,846	0,000	0,490	0,041		1,377
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000

Hallinnonalojen rahoitusosuudet perustuvat valtioneuvoston päätökseen 1.2.2007

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa	2,062	1,189	0,098	3,349
ESR %	61,0 %	36,0 %	3,0 %	100,0 %
Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta 2 % ESR-rahoitusta (M€)	0,000	0,000	0,000	0,000

Ohjelmareserviin jätettävä 2 %:n ESR-rahoituksen osuus tässä taulukossa on (M€) **0,068**

Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. Ei sisällä teknistä tukea.

Vähennetty varaus äkillisiin rakennemuutoksiin 3 %

S-V = Saarijärven-Viitasaaren seutukunta

Länsi-Suomen EAKR-toimenpideohjelmasta 2007–2013 rahoitettavien hankkeiden valintakriteerit

Hankkeiden valinnassa sovelletaan Länsi-Suomen EAKR-ohjelman 2007–2013 seurantakomitean hyväksymiä valintaperusteita.

I Välttämättömät valintakriteerit, jotka kaikkien hankkeiden tulee täyttää
Hankkeen tulee olla:

1. ohjelman mukainen, myös maakunnallisia painopisteitä tukeva
2. toteuttamiskelpoinen
3. toteutustavaltaan taloudellinen ja kustannustehokas
4. kestävän kehityksen periaatteiden mukainen

II Hankevalintaa ohjaavat valintakriteerit (koko ohjelmaa koskevat)
Hankkeen valintaa tukee, jos hanke on:

5. pysyvää ja pitkäaikaista lisäarvoa tuottava
6. innovatiivinen, alueellista kilpailukykyä, vetovoimaa ja uudistumista edistävä
7. työllisyyttä edistävä
8. uutta yritystoimintaa synnyttävä
9. pk-yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille edistävä
10. yrityksen kasvua tukeva
11. yritysten verkostoitumista ja klustereita edistävä
12. innovaatiojärjestelmiä vahvistava
13. T&K -toimintaa pk-yrityksissä lisäävä
14. tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntämistä edistävä
15. alueen vetovoimaa lisäävä
16. tasa-arvoa tukeva

III Yleiset toimintaa ohjaavat periaatteet

Hankkeen valintaa tukee, mikäli se toteuttaa ohjelman horisontaalisia periaatteita (yhtä tai useampaa), jotka ovat:

- A. yhteistyön ja kumppanuuden edistäminen
- B. toimintaympäristön kilpailukykyisyyden parantaminen
- C. tasa-arvon edistäminen
- D. kestävän kehityksen edistäminen

Lisäksi jokaiselle toimintalinjalle on määritelty omat toimintalinjakohtaiset valintakriteerinsä, jotka ovat osittain päällekkäisiä hankevalintaa ohjaavien kriteereiden kanssa.

IV Toimintalinjakohtaiset valintakriteerit

TL 1 Yritystoiminnan edistäminen

- luo edellytyksiä uusien yritysten syntymiselle ja yritysten uudistumiselle ja kasvulle
- edistää vahvojen priorisoitujen toimialaklustereiden (metalli- ja teknologiateollisuus, bio- ja terveysteknologia, metsäteollisuus ja mekaaninen puunjalostus sekä elintarviketeollisuus, energiateollisuus, meriteollisuus, ict- ja media-ala) ja uusien kilpailukykyisten toimialojen kehittämistä
- parantaa yritysten kilpailukykyä
- lisää innovaatiotoimintaa ja innovaatioiden kaupallista hyödyntämistä yrityksissä
- kehittää yritysten edellytyksiä yrityspalveluiden hyödyntämisessä
- edistää yritysten edellytyksiä yhteistyön, klustereiden ja verkostojen kehittämisessä
- edistää yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille
- parantaa työllisyyttä tai turvaa työpaikkoja
- tukee kestävästä kehitystä
- edistää tasa-arvoa

TL 2 Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen

- parantaa työllisyyttä
- parantaa alueen innovaatioympäristöä ja -kapasiteettia
- edistää teknologisten ja sosiaalisten innovaatioiden syntyä ja hyödyntämistä
- parantaa yritysten teknologiatasoa, lisää innovaatioita ja niiden kaupallistamista tai T&K-panostuksia ja luo innovatiivisia tuotteita
- tukee yrityksiä uuden teknologian ja tuotantomenetelmien hyödyntämisessä ja käyttöönotossa
- tukee ja vahvistaa yritysten sekä koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden osaamista, yhteistyötä ja verkottumista
- synnyttää uutta osaamiseen perustavaa liiketoimintaa yrityksissä
- edistää yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille
- luo edellytyksiä uusiutuvien energialähteiden käytölle
- synnyttää edellytyksiä hyvinvointipalveluiden uusille toteuttamistavoille
- tukee kestävästä kehitystä
- edistää tasa-arvoa

TL 3 Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen

- edistää kestävästä kehitystä ja luonnonvarojen hallittua käyttöä
- parantaa elinympäristön laatua
- parantaa ympäristöriskien hallittavuutta
- luo mahdollisuuksia yritysten sijoittumiselle alueella
- parantaa yritysten toimitilojen saatavuutta ja logistisia edellytyksiä
- edistää kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta

- parantaa alueen vetovoimaisuutta ja saavutettavuutta
- parantaa matkailualan toimintaympäristöä

TL 4 Suurten kaupunkiseutujen kehittäminen

- kehittää painopistealueiden yritysten liiketoimintaosaamista ja kilpailukykyä
- vahvistaa painopistealueiden yritysten toimintaympäristöä
- edistää painopistealueiden uusien työpaikkojen syntyä
- edistää teknologian mahdollistamien uusien palveluinnovaatioiden syntyä
- hyödyntää painopistealojen ennakkointitietoja
- ehkäisee syrjäytymistä
- edistää yhteisöllisyyttä
- edistää osallisuutta
- edistää esteettömyyttä
- edistää maahanmuuttajien integrointia osaksi yhteiskuntaa

EUROOPAN UNIONI
Euroopan sosiaalirahasto

MANNER-SUOMEN ESR-OHJELMAN 2007 - 2013 VALINTAPERUSTEET

I Välttämättömät ehdot valinnalle

Jotta projektihakemus voidaan ottaa arvioitavaksi, on sen ensin täytettävä seuraavat välttämättömät ehdot:

- a) Hanke sopii ESR-ohjelmaan ja johonkin haussa avoinna olevaan ohjelman toimintalinjaan.
  - Kohderyhmät ja toimenpiteet ovat ohjelmassa määritellyt.
  - Yksi hanke voi kuulua vain yhteen toimintalinjaan.

- b) Hankkeen toteuttajaorganisaatio on tukikelpoinen ohjelmasta myönnettävään tukeen.
  - Toteuttaja on oikeuskelpoinen juridinen henkilö.
  - Toteuttajan kirjanpitoon on mahdollista eritellä hankkeen kustannukset muista toteuttajan kustannuksista.
  - Yksityishenkilöt eivät voi hakea ESR-rahoitusta.
  - Toteuttaja ei saa olla konkurssissa, purettavana tai saneerausessa, kilpailukiellossa tai laiminlyönyt veroja tai sosiaaliturvamaksuja tai syyllistynyt oleellisesti väärin tietojen antamiseen tai laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen.

- c) Hanke edistää vahvasti **ainakin yhtä** seuraavista ESR-ohjelman horisontaalisista painotuksista:
  - sukupuolten välinen tasa-arvo sekä miesten ja naisten yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä,
  - kansainvälisen, kansallisen, alueellisen ja/tai paikallisen tason kumppanuus sekä työmarkkinaosapuolen ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen eri tasoilla,
  - teknologiset ja sosiaaliset innovaatiot (sosiaalisia innovaatiot voivat liittyä esim. teknologiaan, kaupallistamiseen, organisaatioiden toimintaa tai sosiaaliin käytäntöihin),
  - kestävä kehitys jonkin/joidenkin seuraavan ulottuvuuden osalta: sosiaalinen, taloudellinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehityksen ulottuvuus.

II Yleiset arviointiperusteet

Projektihakemukset pisteytetään yleisten arviointiperusteiden sekä mahdollisten alueellisiin ja/tai rahoittajakohtaisiin painotuksiin perustuvien arviointiperusteiden perusteella.

A. Kaikkia rahoituksen hakijoita¹ koskevat yleiset arviointiperusteet ovat seuraavat silloin, kun hankkeen toimenpiteet kohdistuvat aloittaviin henkilöihin:

1. **Projektisuunnitelma on toteutuskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen.**
    - Projektisuunnitelmalla on selvä hakemuksessa osoitettu yhteys toteuttavan organisaation strategiaan ja/tai mukana olevien organisaatioiden strategioihin ja/tai paikallisiin/ alueellisiin/valtakunnallisiin strategioihin.
    - Hanke tuottaa lisäarvoa ja täydentää kansallista/toteuttajan normaalia toimintaa.
    - Hankkeeseen sisältyvät toimenpiteet ovat relevantteja kohderyhmän ja toimintaympäristön kannalta ja niillä voidaan saavuttaa asetetut tavoitteet.
    - Hankkeen tarvelähtöisyydestä pystytään esittämään näyttöä.
    - Eduksi katsotaan, jos valmistelussa on kuultu relevantteja kohderyhmää edustavia järjestöjä.
    - Hankkeen toimenpiteissä on otettu huomioon sukupuolisensitiivisyys ja sukupuoli-vaikutusten arviointi.
  2. **Hankkeen toteuttajalla on taloudelliset edellytykset hankkeen toteuttamiseksi ja hankkeelle esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.**
    - Hankkeen toteuttajan esittämät taloudelliset resurssit ovat realistiset hankkeen toteuttamiseksi.
    - Hankkeen toimenpiteitä voidaan pitää kustannustehokkaina suhteessa kohderyhmän määrään, tarpeisiin ja hankkeen edellyttämiin resursseihin.
  3. **Hankkeen toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi osaamista ja kokemusta.**
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan riittävää hankehallinnon kokemusta ja osaamista.
    - Toteuttaja pystyy osoittamaan suunnitelman mukaisen toiminnan edellyttämää riittävää kokemusta ja osaamista.
  4. **Hankkeen toteuttajalla on toteutuksen kannalta oleelliset verkostot ja järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin.**
    - Hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tahot ovat relevantteja ja sitoutuneita.
    - Kohderyhmään kuuluvat organisaatiot ovat sitoutuneita toimintaan tai kohderyhmän rekrytoinnista on selkeä suunnitelma.
  5. **Hankkeessa on tarkoitus saavuttaa välittömiä tai välillisiä pitkäkestoisia, työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä tuloksia ja vaikutuksia.**
    - Työllisyyttä edistävät tai ylläpitävät tulokset ovat mitattavia tai vaikutuksia pystytään arvioimaan.
    - Hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt ovat siirrettävissä ns. normaaliin toimintaan.
- B. Kaikkia rahoituksen hakijoita koskevat yleiset arviointiperusteet ovat seuraavat silloin, kun hanke ei kohdistu toimenpiteissä aloittaviin henkilöihin vaan kyseessä on menetelmien kehittäminen:

¹ Huom! Jos koko hanke toteutetaan julkisena hankintana, määritellään tarjouspyyntöön hankintaa koskevat valinta- ja arviointiperusteet hankintalain perusteella. Tällöin hankintayksikön on jo tarjouspyyntöä suunnitellussa sovellettava yllä mainittuja valintaperusteiden välttämättömiä ehtoja ja yleisiä arviointiperusteita.

1. **Projektisuunnitelma on toteutuskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen.**
  - Projektisuunnitelmalla on selvä hakemuksessa osoitettu yhteys toteuttavan organisaation strategiaan ja/tai mukana olevien organisaatioiden strategioihin ja/tai paikallisiin/ alueellisiin/valtakunnallisiin strategioihin.
  - Hanke tuottaa lisäarvoa ja täydentää kansallista/toteuttajan normaalia toimintaa.
  - Hankkeeseen sisältyvät toimenpiteet ovat relevantteja toimintaympäristön kannalta ja niillä voidaan saavuttaa asetetut tavoitteet.
  - Hankkeen tarvelähtöisyydestä pystytään esittämään näyttöä.
  - Hankkeen toimenpiteissä on otettu huomioon sukupuolivaikutusten arviointi.
2. **Hankkeen toteuttajalla on taloudelliset edellytykset hankkeen toteuttamiseksi ja hankkeelle esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.**
  - Hankkeen toteuttajan esittämät taloudelliset resurssit ovat realistiset hankkeen toteuttamiseksi.
  - Hankkeen toimenpiteitä voidaan pitää kustannustehokkaina suhteessa hankkeen edellyttämiin resursseihin.
3. **Hankkeen toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi riittävää osaamista ja kokemusta.**
  - Toteuttaja pystyy osoittamaan riittävää hankehallinnon kokemusta ja osaamista.
  - Toteuttaja pystyy osoittamaan suunnitelman mukaisen toiminnan edellyttämää riittävää kokemusta ja osaamista.
4. **Hankkeen toteuttajalla on toteutuksen kannalta järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin.**
  - Hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tahot ovat relevantteja ja sitoutuneita.
5. **Hankkeessa on tarkoitus saavuttaa työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä vaikutuksia.**
  - Hankkeen työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä välillisiä tai välittömiä vaikutuksia pystytään arvioimaan.
  - Hankkeessa kehitettävät hyvät käytännöt ovat siirrettävissä ns. normaaliin toimintaan.

III. Erityiset arviointiperusteet

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi projektihakemukset voidaan arvioida rahoittajan määrittelemien tai alueellisesti määriteltyjen arviointiperusteiden osalta. Erityiset arviointiperusteet rahoituksen myöntämiselle on määriteltävä ennen haun avaamista ja ne on julkaistava yleisten arviointiperusteiden ohella.

Pisteytys

Kukin hakemus tulee pisteyttää yleisten arviointiperusteiden sekä rahoittajakohtaisten/alueellisten arviointiperusteiden osalta. Pisteytyksessä suositellaan käytettävän yksinkertaista kokonaispisteisiin perustuvaa laskentamenetelmää, esim. nolasta viiteen annettavia pisteitä, jolloin arviointiperusteen toteutumista arvioidaan seuraavasti:

5 = erinomaisesti,
4 = hyvin,

- 3 = tyydyttävästi,
 2 = välttävästi,
 1 = heikosti ja
 0 = ei lainkaan.

Rahoittaja voi halutessaan asettaa arviointiperusteelle painokertoimet, jolloin voidaan painottaa tärkeimmiksi katsottuja arviointiperusteita.

Kriteerit suositellaan pisteytettäväksi vain pääkohdan perusteella. Yllä esitetyissä arviointiperusteissa on ranskalaisilla viivoilla pyritty avaamaan, mitä sillä tarkoitetaan. Kunkin rahoittajan on suositeltavaa ennen haun avaamista miettiä tarkemmin, mitä arviointiperusteet kunkin haun kohdalla tarkoittavat.

Valittavien hankkeiden laadun varmistamiseksi on suositeltavaa määritellä yhteispisteiden vähimmäismäärä, joka on saavutettava, että projektihakemus voidaan ylipäänsä hyväksyä. Vähimmäistaso voi olla esimerkiksi puolet enimmäispistemäärästä.

Liite Arviointiperusteiden suhde hakemuslomakkeeseen

Arviointiperuste	Hakemuslomakkeen kohta
1. Projektisuunnitelman toteutuskelpoisuus ja tarve	Liittyy hakemuslomakkeeseen kokonaisuudessaan, mutta erityisesti kohtiin 5, 6, 7, 8 ja 9.
2. Hankkeen toteuttajan taloudelliset edellytykset ja hankkeen resurssit	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 3, 4, 8, 13 sekä pakollisiin liitteisiin.
3. Hankkeen toteuttajan osaaminen ja kokemus	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 3 ja 4 (varsinainen kysymys sisällytetään hakemukseen kohtaan 4) voidaan kysyä myös liitteellä.
4. Hankkeen toteuttajan verkostot ja yhteys sidosryhmiin	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 4 ja 5.
5. Hankkeen välittömät ja välilliset työllisyysvaikutukset	Liittyy hakemuslomakkeen kohtiin 7 ja 10.